

ความคิดเห็นของเกษตรกรชาวสวนยางต่อนโยบายแก้ปัญหาความ
เดือดร้อน เนื่องจากราคายางพาราตกต่ำ
กรณีศึกษา : ตำบลเขาต่อ อำเภอลำปลายพระยา จังหวัดกระบี่

วิลารรณ มณีบุตร*

รองศาสตราจารย์พัฒนา ไทยอารี**

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกรชาวสวนยางต่อนโยบายแก้ปัญหาความเดือดร้อน เนื่องจากราคายางพาราตกต่ำ กรณีศึกษา ตำบลเขาต่อ อำเภอลำปลายพระยา จังหวัดกระบี่ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ เกษตรกรชาวสวนยางใน ตำบลเขาต่อ อำเภอลำปลายพระยา จังหวัดกระบี่ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 350 คน สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบเชิงอนุมานใช้ Independent Sample T-Test, One Way ANOVA และ Pearson Chi-Square

ผลการวิจัยพบว่าเกษตรกรชาวสวนยางมีความคิดเห็นต่อนโยบายแก้ปัญหาความเดือดร้อน เนื่องจากราคายางพาราตกต่ำ อยู่ในระดับเห็นด้วย ซึ่งด้านที่เกษตรกรชาวสวนยางเห็นด้วยมากที่สุด คือ การจัดตั้งกองทุนรับซื้อยาง เพื่อยกระดับราคายางให้สูงขึ้นกิโลกรัมละ 60-70 บาท ส่วนความคิดเห็นของเกษตรกรชาวสวนยางต่อแนวทางการกำหนดนโยบายแก้ปัญหาความเดือดร้อนเนื่องจากราคายางพาราตกต่ำ อยู่ในระดับเห็นด้วย ซึ่งด้านที่เกษตรกรชาวสวนยางเห็นด้วยมากที่สุด คือ การสนับสนุนเงินทุนในการประกอบอาชีพเสริม เช่น เลี้ยงหมู เลี้ยงไก่

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า เกษตรกรชาวสวนยางที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อนโยบายแก้ปัญหาความเดือดร้อน เนื่องจากราคายางพาราตกต่ำไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากเกษตรกรชาวสวนยางไม่ว่าจะเป็นเพศชายหรือหญิง อายุ การศึกษาจะแตกต่างกัน ล้วนจำเป็นต้องใช้แรงงานในการทำสวนยางเหมือนกัน ส่วนเกษตรกรชาวสวนยางที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากรายได้เป็นปัจจัยหลักที่ทำให้มีเงินมาจุนเจือครอบครัว ใช้จ่ายในชีวิตประจำวันและเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เมื่อราคายางพาราตกต่ำทำให้มีรายได้น้อยตามไปด้วย ย่อมทำให้เกษตรกรชาวสวนยางได้รับความเดือดร้อน

* นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

** ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

1. บทนำ

ยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจและพืชอุตสาหกรรมที่สำคัญของประเทศไทย และประเทศไทยเป็นประเทศที่ผลิตยางพาราเป็นสินค้าส่งออกได้มากที่สุดในโลกมีผลผลิตยางพาราออกสู่ตลาดโลกได้เกือบ 4 ล้านตันต่อปี ซึ่งผลิตได้จากยางพาราที่ทุกภูมิภาคมากกว่า 15 ล้านไร่ โดยพบว่า 75 % ของผลผลิตทั้งหมดมาจากสวนยางพาราในภาคใต้ (สำนักเศรษฐกิจการเกษตร, 2556 อ้างถึงใน สำนักวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2557) ปัจจุบันตลาดของยางพาราเริ่มมีการแข่งขันกันความต้องการสินค้าเพื่อใช้ในการแปรรูปก็มีเพิ่มมากขึ้น แต่เกษตรกรชาวสวนยางมักประสบปัญหาที่มาจากสภาพดินฟ้าอากาศที่ไม่แน่นอน ประกอบกับราคายางธรรมชาติในตลาดโลกมีความผันผวน ทำให้เกษตรกรชาวสวนยางไม่สามารถคาดการณ์ราคายางพาราในอนาคตได้ถูกต้อง เกษตรกรชาวสวนยางจึงต้องอาศัยข้อมูลราคาในอดีตมาผลิต ทำให้ปริมาณของยางพารามีมากเกินไปความต้องการของตลาด ส่งผลให้ราคายางพาราในปีนั้น ๆ ตกต่ำ สาเหตุที่ทำให้ราคายางพาราตกต่ำนอกจากจะขึ้นอยู่กับสภาพดินฟ้าอากาศ ความต้องการยางพาราของผู้ผลิต ราคาน้ำมันแล้วยังขึ้นอยู่กับการบริหารจัดการการส่งออกยางพาราของรัฐบาลด้วย ซึ่งในปัจจุบันประเทศไทยกำลังประสบปัญหาราคายางพาราตกต่ำอย่างรุนแรง เนื่องจากนโยบายของรัฐบาลที่ให้จำกัดการส่งออกยางพารา ซึ่งส่งผลให้มูลค่าการส่งออกยางพาราของประเทศไทยลดลงกว่าร้อยละ 31 และในการประกาศใช้นโยบายให้มีการจำกัดการส่งออกยางร้อยละ 10 เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ.2556 สร้างความเสียหายให้กับอุตสาหกรรมยางพาราของประเทศไทย (ฐาปนีย์ ชัยพัฒน์, 2557, น.223) ประชากรจังหวัดกระบี่มีเกษตรกรชาวสวนยางอยู่เป็นจำนวนมากและต่างก็ได้รับความเดือดร้อนจากราคายางพาราตกต่ำและเมื่อประชากรได้รับปัญหาเรื่องราคายางพาราที่ตกต่ำอย่างต่อเนื่องนี้ ส่งผลให้เกษตรกรชาวสวนยางได้รับความเดือดร้อนเป็นอย่างมาก สาเหตุเบื้องต้นเนื่องจากปัจจัยต่าง ๆ เช่น เมื่อราคายางพาราตกต่ำพ่อค้าคนกลางหยุดรับซื้อยาง ยางพาราคงค้างในโกดังของเกษตรกรสูง ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น ราคาสินค้าอุปโภคบริโภคสูงขึ้น ราคาปุ๋ยสูงขึ้น ราคาน้ำมันสูงขึ้น ค่าขนส่งสูงขึ้น เกษตรกรชาวสวนยางขาดเงินทุนหมุนเวียนหนี้สินและดอกเบี้ยเงินกู้เพิ่ม ปัญหาเหล่านี้ส่งผลเสียหายในวงกว้างต่อความเป็นอยู่ของเกษตรกรชาวสวนยาง สถานการณ์ดังกล่าวได้สร้างความเดือดร้อนให้แก่เกษตรกรชาวสวนยางพาราเป็นอย่างยิ่ง จึงเกิดการชุมนุมของเกษตรกรสวนยางพาราขึ้นเพื่อเรียกร้องให้รัฐบาลเร่งแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยเร็ว ซึ่งทางรัฐบาลเองเมื่อได้รับฟังความเดือดร้อนของเกษตรกรชาวสวนยางแล้วก็ได้มีนโยบายขึ้นเพื่อแก้ปัญหาความเดือดร้อนให้แก่เกษตรกรชาวสวนยาง

จากสถานการณ์ดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้ผู้วิจัยเกิดความสนใจที่จะทำการศึกษาวิจัยความคิดเห็นของเกษตรกรชาวสวนยางต่อนโยบายแก้ปัญหาความเดือดร้อน เนื่องจากราคายางพาราตกต่ำ ในแง่ของเกษตรกรชาวสวนยางว่ามีความคิดเห็นอย่างไรต่อนโยบายการแก้ปัญหาความเดือดร้อน จากราคายางพาราตกต่ำที่รัฐบาลดำเนินการในการแก้ปัญหา

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ในการวิจัย ดังนี้

- 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกรชาวสวนยางต่อนโยบายแก้ปัญหาความเดือดร้อน เนื่องจากราคายางพาราตกต่ำ
- 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนโยบายแก้ปัญหาความเดือดร้อนจากปัญหาราคายางพาราตกต่ำของเกษตรกรชาวสวนยาง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

3. ระเบียบวิธีวิจัย

3.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ เกษตรกรชาวสวนยาง ที่อยู่ในพื้นที่ ตำบลเขาต่อ อำเภอลำปลายพระยา จังหวัดกระบี่ ซึ่งในตำบลเขาต่อมีประชากรทั้งสิ้น 7,453 คน แยกเป็นชาย 3,721 คน หญิง 3,732 คน รวมทั้งสิ้น 2,073 ครัวเรือน

3.2 ตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ (Yamane) ที่ระดับความคิดเห็นต่อนโยบายการแก้ปัญหาความเดือดร้อน เนื่องจากราคายางพาราตกต่ำ ที่จะถูกเลือกเป็นตัวแทนประชากรโดยใช้สูตร (Yamane) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง ไม่น้อยกว่า 335 คน ทั้งนี้เพื่อป้องกันการไม่ตอบกลับหรือการให้ข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์ ผู้ศึกษาวิจัยจึงทำการแจกแบบสอบถามทั้งสิ้น 350 ฉบับ ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างโดยไม่อาศัยความน่าจะเป็น เป็นการสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (Convenience Sampling) เป็นการเก็บกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้แล้ว โดยนำแบบสอบถามไปแจกให้กับเกษตรกรชาวสวนยางในตำบลเขาต่อ อำเภอลำปลายพระยา จังหวัดกระบี่ เนื่องจากประชาชนในตำบลเขาต่อส่วนใหญ่ล้วนเป็นเกษตรกรชาวสวนยางเกือบทั้งสิ้น จึงทำให้สะดวกในการแจกแบบสอบถาม

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaires) ซึ่งผู้วิจัยสร้างจากการศึกษาแนวคิด เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ซึ่งประกอบด้วยคำถามความคิดเห็นต่อนโยบายการแก้ปัญหาความเดือดร้อน เนื่องจากราคายางพาราตกต่ำ

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้โดยเฉลี่ย การประกอบอาชีพอื่น ๆ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของเกษตรกรชาวสวนยาง ที่มีต่อนโยบายการแก้ปัญหาความเดือดร้อน เนื่องจากราคายางพาราตกต่ำ และความคิดเห็นต่อแนวทางการกำหนดนโยบาย

แต่ละคำถามมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ คือ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ไม่เห็นด้วย เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วย เห็นด้วยอย่างยิ่ง

3.4 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

1) การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติพื้นฐานคือ ค่าร้อยละ (Percentage)

2) การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เกี่ยวกับความคิดเห็นของเกษตรกรชาวสวนยาง ต่อนโยบายการแก้ปัญหาความเดือดร้อน เนื่องจากราคายางพาราตกต่ำ โดยใช้สถิติพรรณนา ค่าสถิติร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean \bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation หรือ S.D.) และ Pearson Chi-Square เพื่ออธิบายข้อมูลที่ศึกษา

3) การทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติการวิเคราะห์คือ ค่า Independent Sample T-Test และ ค่า One Way Anova F-Test และทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ LSD กำหนดระดับสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

4.1 สรุปผลวิจัย

1) ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 350 คน เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง (ร้อยละ 53.7 และ 46.3 ตามลำดับ) มีอายุตั้งแต่ 40 ปีขึ้นไปมากที่สุด (ร้อยละ 41.4) รองลงมา คือ อายุ 30-39ปี (ร้อยละ 41.1) มีระดับการศึกษามัธยมศึกษามากที่สุด (ร้อยละ 44.6) รองลงมา คือ ต่ำกว่ามัธยมศึกษา (ร้อยละ 40.9) มีรายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาทมากที่สุด (ร้อยละ 41.7) รองลงมา คือ รายได้ 10,001-20,000 บาท (ร้อยละ 36.7) มีอาชีพอื่นนอกเหนือจากการเกษตรกรชาวสวนยางหรือไม่เกษตรกรชาวสวนยางตอบว่า ไม่มี (ร้อยละ 55.7) และตอบว่า มี (ร้อยละ 44.3)

2) ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของเกษตรกรชาวสวนยางต่อนโยบายการแก้ปัญหาความเดือดร้อนเนื่องจากราคายางพาราตกต่ำ เกษตรกรชาวสวนยางมีความคิดเห็นต่อนโยบายแก้ปัญหาความเดือดร้อนเนื่องจากราคายางพาราตกต่ำ ภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย (\bar{X} = 3.66) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านด้านที่เกษตรกรชาวสวนยางเห็นด้วยมากที่สุด คือ การจัดตั้งกองทุนรับซื้อยาง เพื่อยกระดับราคายางให้สูงขึ้นกิโลกรัมละ 60-70 บาท (\bar{X} = 4.28) ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของเกษตรกรชาวสวนยางต่อแนวทางการกำหนดนโยบาย แก้ปัญหาความเดือดร้อนเนื่องจากราคายางพาราตกต่ำ เกษตรกรชาวสวนยางมีความคิดเห็นต่อแนวทางการกำหนดนโยบายแก้ปัญหาความเดือดร้อนเนื่องจากราคายางพาราตกต่ำ ภาพรวมอยู่ในระดับเห็น

ด้วย ($\bar{X}=3.97$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านด้านที่เกษตรกรชาวสวนยางเห็นด้วยมากที่สุด คือ การสนับสนุนเงินทุนในการประกอบอาชีพเสริม เช่น เลี้ยงหมู เลี้ยงไก่ ($\bar{X}= 4.14$)

3) ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน เกษตรกรชาวสวนยางที่มีรายได้เฉลี่ยแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อนโยบายแก้ปัญหาความเดือดร้อน เนื่องจากรายจ่ายพาราคต่ำแตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เกษตรกรชาวสวนยางที่มีรายได้เฉลี่ยแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อนโยบายแก้ปัญหาความเดือดร้อน เนื่องจากรายจ่ายพาราคต่ำแตกต่างกัน

4.2 การอภิปรายผล

ผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงประเด็นที่สำคัญโดยนำมาอภิปรายผลดังนี้ จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรชาวสวนยางที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อนโยบายแก้ปัญหาความเดือดร้อน เนื่องจากรายจ่ายพาราคต่ำไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากเกษตรกรชาวสวนยางไม่ว่าจะเป็นเพศชายหรือเพศหญิง ช่วงอายุ หรือระดับการศึกษาแตกต่าง ล้วนจำเป็นต้องใช้แรงงานในการทำสวนยางเหมือน ๆ กัน ไม่มีการแบ่งแยกตามช่วงอายุหรือระดับการศึกษา การจะให้ได้ผลผลิตมากหรือน้อยย่อมขึ้นกับภูมิอากาศ การใส่ปุ๋ย การดูแลรักษาต้นยาง ความขยันและความเอาใจใส่ในการกรีดยาง

เกษตรกรชาวสวนยางรายจ่ายที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันทั้งด้านนโยบาย และแนวทางการกำหนดนโยบายแก้ปัญหาความเดือดร้อนเนื่องจากรายจ่ายพาราคต่ำแตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากรายได้เป็นปัจจัยหลักที่ทำให้มีเงินมาจุนเจือ มาใช้จ่ายในการดำรงชีวิต เป็นการชดเชยถึงความสมดุล และคุณภาพชีวิตที่ดี เมื่อรายจ่ายพาราคต่ำก็ทำให้มีรายได้น้อยตามไปด้วย หากแต่ค่าครองชีพและค่าใช้จ่ายในการดำรงชีวิตยังมีมากเท่าเดิม เช่น ค่าใช้จ่ายในการซื้อเครื่องอุปโภคบริโภคต่าง ๆ หรืออาจจะมีมากยิ่งขึ้น เช่น ในกรณีที่ลูกกำลังโตขึ้น ศึกษาในชั้นที่สูงขึ้นจากชั้นม.6 เลื่อนไปเข้ามหาวิทยาลัยก็ต้องมีค่าใช้จ่ายที่เพิ่มมากกว่าเดิม แต่รายได้ที่มาจากสวนยางกลับน้อยลง ย่อมทำให้เกิดความเดือดร้อนทั้งเกษตรกรเจ้าของสวนยาง และลูกจ้างที่รับจ้างกรีดยาง ที่รายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย สำหรับคนที่มีสวนยางมากรายได้มากก็อาจจะได้รับผลกระทบไม่มาก แต่คนที่มีสวนยางน้อยๆ มีรายได้แค่สวนยางทางเดียวก็จะพบว่า ได้รับผลกระทบมากกว่า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สงกรานต์ ราชธานี (2544) ได้ศึกษา ความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายการกระจายอำนาจการกำหนดค่าจ้างขั้นต่ำตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 กรณีศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งจากการวิจัยพบว่า การกำหนดค่าจ้างขั้นต่ำต้องคำนึงถึงดัชนีค่าครองชีพอัตราเงินเฟ้อมาตรฐานการครองชีพ ความสามารถของธุรกิจ ผลผลิตภาพแรงงาน ฯลฯ การกำหนดค่าจ้างให้พิจารณาตามความเหมาะสมต่อสภาพเศรษฐกิจและสังคม การกำหนดให้มีค่าจ้างขั้นต่ำและค่าจ้างขั้นต่ำพื้นฐาน การให้คณะกรรมการค่าจ้างมีหน้าที่ในการกำหนดค่าจ้างขั้นต่ำพื้นฐาน และการให้คณะกรรมการอัตรา

ค่าจ้างขั้นต่ำประกอบด้วยตัวแทนของฝ่ายรัฐ นายจ้าง และลูกจ้างส่วนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายการกระจายอำนาจในการกำหนดค่าจ้างขั้นต่ำ

นโยบายแก้ปัญหาความเดือดร้อน เนื่องจากราคายางพาราตกต่ำของรัฐบาลด้วยการชดเชยรายได้แก่เกษตรกรชาวสวนยาง ไร่ละ 1,000 บาท ไร่ละไม่เกิน 15 ไร่ เกษตรกรชาวสวนยางเห็นด้วยกับนโยบายของรัฐบาล แต่รัฐบาลจ่ายเงินชดเชยน้อยเกินไป เมื่อเปรียบเทียบกับเนื้อที่ที่มีเกษตรกรส่วนใหญ่มีสวนยางมากกว่า 15 ไร่ และการชดเชยจะให้เฉพาะคนที่มีโฉนดและ นส.3 เท่านั้น ซึ่งพื้นที่ส่วนใหญ่จะไม่มีโฉนด เช่น สปก.4-01 เขตป่าสงวน เป็นต้น ก็จะไม่ได้อะไรเลย เกษตรกรจึงอยากให้ชดเชยที่ราคามากกว่า เช่นตั้งราคาไว้ไม่ต่ำกว่า 40 บาท เพราะจะได้เกิดความเท่าเทียมกันพื้นที่จะมากหรือน้อยก็ได้ชดเชยด้วยราคาที่เท่ากัน การชดเชยรายได้แก่ลูกจ้างที่รับจ้างกรีดยางไร่ละ 600 บาท การชดเชยน้อยเกินไป มีความยุ่งยากในการยื่นเอกสาร เนื่องจากลูกจ้างส่วนมากเป็นต่างด้าว ต้องเตรียมเอกสารในการยื่นมากมาย ต้องพาลูกจ้างไปถ่ายรูป ต้องเสียเงินและเวลา บางครั้งอาจเสียเงินมากกว่าเงินชดเชยที่ได้รับ เกษตรกรชาวสวนยางจึงอยากให้ปรับที่ราคายางมากกว่า เพราะการจ่ายเงินลูกจ้าง ส่วนมากจะแบ่งเป็นสัดส่วน 60 : 40 คือรายได้ 100 บาท เจ้าของสวนได้ 60 บาท ลูกจ้างได้ 40 บาท บางสวนก็แบ่ง 50:50 ซึ่งการปรับที่ราคายางจะทำให้ลูกจ้างได้เงินชดเชยมากกว่า ส่วนจะการจัดให้มีเงินทุนช่วยเหลือในการตัดโค่นต้นยางที่มีอายุเกิน 25 ปีเพื่อปลูกยางใหม่หรือปลูกพืชอื่นทดแทน เกษตรกรชาวสวนยางเห็นด้วยเป็นอย่างยิ่งเพื่อลดปริมาณยางพาราให้น้อยลง ราคาจะได้เพิ่มขึ้น ดังนั้น รัฐบาลจึงควรกำหนดนโยบายให้ความช่วยเหลือเกษตรกรชาวสวนยาง เช่น ประกันราคายางพารา หาดตลาดใหม่ๆ เพื่อระบายยางพารา เป็นต้น เนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศที่พึ่งพาการส่งออกเป็นหลักโดยส่งออกเป็นวัตถุดิบมากกว่าผลิตภัณฑ์ รัฐบาลจึงควรหันมาส่งเสริมเน้นการพัฒนาอุตสาหกรรมยางพารา โดยจัดมาตรฐานคุณภาพผลิตภัณฑ์ยางของประเทศ พัฒนาเทคโนโลยีให้ได้ผลิตภัณฑ์ยางที่มีคุณภาพ ตามมาตรฐานสากล เร่งรัดขบวนการรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์ยางแก่ผู้ประกอบการ ส่งเสริมให้เพิ่มการลงทุนเพื่อแปรรูปยางเป็นผลิตภัณฑ์ และมีงานบริการทดสอบคุณภาพยางตามมาตรฐานสากลกำหนด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ทศพร ศิริสัมพันธ์ (2539 อ้างถึงในสัมพันธ์ ยศสมศักดิ์ และอนุรัตน์ อนันทนาธร, 2555, น.111) ได้สรุปแนวโน้มเศรษฐกิจของประเทศไทยว่า ในปัจจุบันโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศเปลี่ยนจากระบบเศรษฐกิจที่พึ่งพาภาคเกษตรกรรมมาเน้นการพึ่งพาภาคอุตสาหกรรมและบริการ มีการเชื่อมโยงกับต่างประเทศและแข่งขันทางการค้าในเวทีโลก ทำให้ประเทศไทยต้องสร้างศักยภาพในการแข่งขันการส่งออกให้ทัดเทียมกับประเทศผู้ส่งออกอื่นๆ

แนวทางการกำหนดนโยบายแก้ปัญหาความเดือดร้อน เนื่องจากราคายางตกต่ำของรัฐบาลด้วยการส่งเสริมให้มีการใช้ยางพาราในประเทศเพิ่มขึ้น เช่น ผลิตภัณฑ์แปรรูป ที่นอน การสนับสนุนอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยางในประเทศ เช่น ยางรถ เพื่อให้ยางพาราเป็นที่ต้องการของตลาด และทำให้ราคายางพาราสูงขึ้น เกษตรกรชาวสวนยางโดยส่วนใหญ่เห็นด้วย แต่

เกษตรกรบางคนเห็นว่าผลิตภัณฑ์จะไม่เป็นที่นิยมของประชาชนทั่วไป เนื่องจากส่วนมากจะใช้ที่นอนใยสังเคราะห์ หรือผลิตภัณฑ์อื่นมากกว่า จึงอยากให้มีการโฆษณาประชาสัมพันธ์ จูงใจให้ประชาชนหันมาใช้ผลิตภัณฑ์จากยางพารามากยิ่งขึ้น

ส่วนการสนับสนุนเงินทุน การขอความร่วมมือกับธนาคารเพื่อให้กู้ดอกเบี่ยต่ำ เกษตรกรบางคนเห็นด้วยในการกู้ เกษตรกรบางคนก็เห็นว่าการกู้เงินมีขั้นตอนยุ่งยาก และมีเอกสารในการกู้มาก บางคนเกิดความเครียด ความกังวลใจ กลัวกู้มาแล้วไม่ได้ผลผลิตตามที่ตั้งเป้าไว้ แล้วไม่มีเงินไปชำระเงินที่กู้มา ดังนั้น รัฐบาลจึงควรฟังความคิดเห็นจากประชาชนในแต่ละพื้นที่ ลดจำนวนเอกสาร ลดขั้นตอนกระบวนการที่ยุ่งยากและซับซ้อนลง จัดเจ้าหน้าที่เพื่อให้คำแนะนำ ชี้แจงให้แก่ประชาชน จากนั้นนำมากำหนดเป็นนโยบายที่ชัดเจน นอกจากนี้ยังควรเร่งรัดประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจให้แก่ประชาชนด้วย

4.3 ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยขอเสนอแนะแนวทางการดำเนินการในเรื่องดังต่อไปนี้

1) จากผลการวิจัยพบว่าเกษตรกรชาวสวนยางที่มีรายได้ตั้งแต่ 20,000 บาทขึ้นไปมีระดับความคิดเห็นต่อทั้งนโยบายและแนวทางการกำหนดนโยบายแก้ปัญหาความเดือดร้อนเนื่องจากราคายางพาราตกต่ำอยู่ในระดับต่ำ เมื่อเปรียบเทียบกับเกษตรกรชาวสวนยางที่มีรายได้ไม่เกิน 10,000 – 20,000 บาท ทั้งนี้เนื่องจากเกษตรกรชาวสวนยางที่มีรายได้ตั้งแต่ 20,000 บาทขึ้นไปมีความรู้สึกที่ไม่ได้รับความเดือดร้อนจากปัญหาดังกล่าว เนื่องจากเกษตรกรชาวสวนยางบางส่วนมีการประกอบอาชีพเสริมอื่น ๆ ด้วย หรือบางส่วนเป็นเกษตรกรชาวสวนยางที่มีพื้นที่ปลูกยางหรือจำนวนยางพาราเป็นจำนวนมาก ปัญหาราคายางพาราตกต่ำจึงไม่ส่งผลกระทบต่อเกษตรกรชาวสวนยางกลุ่มนี้มากนัก เพราะเมื่อราคายางตกต่ำส่งผลให้รายได้น้อยลงก็จริง แต่ยังสามารถสร้างรายได้จากช่องทางอื่น ๆ อีก ทำให้เกษตรกรชาวสวนยางกลุ่มนี้มีระดับความคิดเห็นในระดับที่ต่ำ ดังนั้นรัฐบาลจึงต้องส่งเสริมหรือกำหนดนโยบายที่นอกเหนือจากการเพิ่มรายได้ โดยมุ่งเน้นไปที่การเป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่น การสร้างชื่อเสียง เช่น สร้างจัดตั้งสถาบันเพื่อรองรับหรือการันตีคุณภาพยางพาราเพื่อเป็นเครื่องหมายว่ายางพารามีคุณภาพสามารถแข่งกับตลาดโลก ได้สร้างความน่าเชื่อถือเป็นที่ยอมรับให้กับสวนยางนั้น ๆ หรือการเปิดโอกาสให้เกษตรกรชาวสวนยางได้มีโอกาสเป็นวิทยากร เพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการทำสวนยางให้แก่บุคคลอื่น ๆ เป็นการสร้างชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับแก่ตัวของเกษตรกรชาวสวนยางเองและสวนยางนั้น ๆ ด้วย และอีกอย่างที่มีความสำคัญต่อเกษตรกรชาวสวนยางมาก คือสภาพอากาศที่ไม่สามารถควบคุมได้ หากฝนตกเกษตรกรชาวสวนยางก็ไม่สามารถกรีดยางได้ รัฐบาลจึงต้องมีแนวทางในการแก้ปัญหาดังกล่าวด้วย เช่นการคิดค้นนวัตกรรมหรือวิธีการที่จะทำให้เกษตรกรชาวสวนยางสามารถกรีดยางได้ แม้ฝนจะตกก็ตามโดยไม่ทำให้คุณภาพของน้ำยางที่ได้ไม่ลดคุณภาพลง หากรัฐบาลมีการกำหนดนโยบายหรือแนวทางดังที่ได้กล่าวมานี้จะส่งผลให้เกษตรกรชาวสวนยางที่มีรายได้ตั้งแต่ 20,000

บาทขึ้นไปมีระดับความคิดเห็นสูงหรือเท่าเทียมกับเกษตรกรชาวสวนยางที่มีรายได้ไม่เกิน 10,000 – 20,000 บาท

2) การชดเชยรายได้ให้แก่เกษตรกรชาวสวนยางพารา ควรเพิ่มเงินชดเชยให้มากขึ้น เป็นไร่ละ 2,500 ตามนโยบายของรัฐบาลชุดก่อน คือสมัยนายก น.ส.ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร เพื่อให้เพียงพอกับค่าใช้จ่ายและค่าครองชีพในปัจจุบันและให้กับเจ้าของสวนเท่าเทียมกันไม่ว่าจะมีโฉนดที่ดิน มี นส.3 หรือไม่มีก็ตามเพียงแต่ขอให้มีส่วนยางพาราจริง โดยผ่านการรับรองจากผู้ใหญ่บ้าน กำนัน หรือเกษตรอำเภอ สำหรับที่ดินที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ทางราชการ เช่น เขตป่าสงวนที่ได้รับอนุญาตให้ทำกิน ส่วนการชดเชยรายได้ให้แก่ลูกจ้างที่กรีดยางพารา ซึ่งส่วนมากจะเป็นแรงงานต่างด้าว ควรมีขั้นตอนที่กระชับ ชัดเจน เอกสารไม่ยุ่งยากซับซ้อน หรือเพื่อความโปร่งใสอาจมีการมอบอำนาจให้ผู้ใหญ่บ้านหรือกำนันเป็นผู้ตรวจสอบก่อนเสนอขอรับเงินชดเชยเป็นการลดขั้นตอนของหน่วยงานราชการด้วย

3) รัฐบาลต้องกำหนดโซนนิ่งในการปลูกยางพารา เพื่อลดปริมาณยางพาราในตลาดลง

4) การขอกู้เงินจากธนาคารดอกเบี้ยต่ำ ต้องทำเป็นโครงการเพื่อขอกู้ เกษตรกรชาวสวนยางบางคนเขียนโครงการไม่เป็น ดังนั้น ทางธนาคารควรมีตัวอย่างหรือสอนวิธีการเขียนโครงการให้แก่เกษตรกรชาวสวนยาง หรือควรจัดเจ้าหน้าที่เพื่อช่วยเขียนและอำนวยความสะดวกแก่เกษตรกรชาวสวนยาง

5) การให้ความช่วยเหลือปัจจัยการผลิตแก่เกษตรกรชาวสวนยาง เช่น ปุ๋ย ยา ถ้วยรองน้ำยาง ควรให้ความช่วยเหลืออย่างเสมอภาคกัน ไม่ใช่ให้การช่วยเหลือเฉพาะคนที่เข้าโครงการของ สกย. เท่านั้น หรือรัฐบาลอาจจะมีกรนำมาจำหน่ายในสหกรณ์ของแต่ละหมู่บ้านในราคาต่ำกว่าทุนเพื่อให้เกษตรกรชาวสวนยางมีสิทธิ์ในการซื้อเท่าเทียมกัน

6) รัฐบาลต้องจัดตลาดในการส่งออกยางพาราทั้งในและต่างประเทศ ลดขั้นตอนการส่งออกและปฏิบัติงานได้สะดวกและถูกต้อง เพื่อลดต้นทุนการส่งออกและเพิ่มการแข่งขัน โดยอาจมีการให้บริการแบบ One Stop Service

7) รัฐบาลต้องให้การสนับสนุนการใช้ยางของภาครัฐ เพื่อเพิ่มปริมาณการใช้ยางในประเทศ เช่น การใช้ยางธรรมชาติผสมยางมะตอยลาดถนน ยางรองคอสพาน ยางกันชนหรือยางกันกระแทก เชื้อน/ฝ้าย ยางกันซึม ลู่วิ่ง ยางปูพื้น พรหมยางปูพื้น ถูมือยาง โดยความต้องการของหน่วยงานภาครัฐ เช่น โรงพยาบาล โรงเรียน กรมพลศึกษา กรมทางหลวง และกรมชลประทาน เป็นต้น และหามาตรการสนับสนุนให้หน่วยงานเหล่านี้ใช้ผลิตภัณฑ์ยางข้างต้นที่ผลิตในประเทศ

8) รัฐบาลต้องเร่งให้ความรู้แก่เกษตรกรชาวสวนยางในการทำบัญชีรายรับรายจ่าย และการออมเงิน ประชาสัมพันธ์ถึงข้อดีในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย เกษตรกรชาวสวนยางจะได้ตระหนักถึงรายรับรายจ่ายที่เกิดขึ้น

9) การรวมกลุ่มเป็นสหกรณ์ หรือกลุ่มเกษตรกรและสร้างโรงงาน ที่จะแปรรูปยางพารา ควรมีการจัดตั้งตามภูมิภาคหรือในเขตชุมชน ที่มีการปลูกยางเป็นจำนวนมาก

10) รัฐบาลต้องจัดทำแผนพัฒนาอุตสาหกรรมยางพารา เพื่อให้ประเทศไทยเป็น ศูนย์กลางการผลิตยางทุกชนิด โดยมีแบรนด์เป็นของประเทศไทยเอง โดยไม่ต้องส่งออกไปผลิต ยังต่างประเทศ แล้วส่งเป็นผลิตภัณฑ์มาขายในประเทศไทยในราคาแพง สนับสนุนการจัดสร้าง เป็น แบรนด์ของคนไทย สร้างให้เป็นแบรนด์ที่มีคุณภาพและมีมาตรฐานตามสากล

4.4 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

1) ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรทำการวิจัยแบบสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจน ขึ้น ว่าเกษตรกรชาวสวนยาง มีความคิดเห็นหรือต้องการให้รัฐบาลช่วยเหลือ แก้ไข หรือ ดำเนินการ อย่างไรเพื่อให้ตรงกับความต้องการของเกษตรกรชาวสวนยางมากที่สุด

2) ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรเพิ่มประชากรในการศึกษาให้มากขึ้น เช่น เกษตรกร ชาวสวนยางใน จังหวัดอื่น ๆ หรือภาคอื่น ๆ เพื่อนำมาเปรียบเทียบระดับความคิดเห็น ว่ามีความ เหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร

บรรณานุกรม

คณาจารย์ภาควิชาพืชไร่ฯ. 2542. *พืชเศรษฐกิจ*. กรุงเทพฯ. สำนักพิมพ์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จุมพล หนีมพานิช. (2547). *การวิเคราะห์นโยบาย*. นนทบุรี. สุโขทัยธรรมมาธิราช

รูปนีย์ ชัยพัฒน์. (2557, มกราคม-มีนาคม). ผลกระทบราคายางพาราตกต่ำกับการ

เปลี่ยนแปลงคุณภาพชีวิตประชาชน. วารสารการเงิน การลงทุน การตลาด และการ

บริหารธุรกิจ, 4(223), 1. สืบค้น 20 ธันวาคม 2558 จาก

<http://thaiejournal.com/journal/2557volumes1/11.pdf>

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2547). *ประมวลสาระชุดวิชานโยบายสาธารณะและการ*

บริหาร โครงการ. นนทบุรี. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

ศูนย์วิจัยยางสงขลา และศูนย์วิจัยยางสุราษฎร์ธานี. (2546). *กำลังการผลิตพันธุ์ยางในภาคใต้*

ปี 2546. สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สัมฤทธิ์ ยศสมศักดิ์. (2555). *นโยบายสาธารณะ*. กรุงเทพฯ. วิลด์เทร็ด ประเทศไทย.

สำนักวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. (2557). *สวนยาง ไม้ยาง น้ำยาง และยาง*

แผ่น ชุดความรู้ ม.อ. ยางพารา เล่มที่ 1. สงขลา. โอ.เอส.พรี้นติ้ง เฮ้าส์

สงกรานต์ ราชธานี. (2544). การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายการกระจายอำนาจ
กำหนดค่าจ้างขั้นต่ำ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 กรณีศึกษา
จังหวัดบุรีรัมย์. (วิทยานิพนธ์บัณฑิตวิทยาลัย). สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์.
เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

องค์การบริหารส่วนตำบลเขาค้อ. จำนวนประชากรในตำบลเขาค้อ. สืบค้นเมื่อ 5 ตุลาคม
2558, จาก <http://www.khaotor.go.th/office/2008-11-12-10-17-18.html>.